

Soroptimist International Sverige Unionen

Remissvar av Soroptimist Sverige

Sammanställning om vårt ställningstagande och reflektioner till Regeringens förslag gällande långsiktig strategi och arbete för:

- Frihet från våld, förtryck och utnyttjande
- En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter

Denna sammanfattning innehåller

- Sammanfattning och valda kapitel med våra reflektioner
- En orosanmärkning gällande framtida strategier gällande faror med användande av AI
- Vilka vi, Soroptimister är och hur vi arbetar internationellt
- Våra idéer hur civilsamhällets organisationer och föreningar kan verka och vara en större resurs för ökad jämställdhet bland Sveriges befolkning

Innehåll

Soroptimist International Sverigeunionens ställningstagande gällande förslag

1. Våra reflektioner

- Inledning
- Sammanfattning
- Kapitel 3 och 4 kommentarer
- Kapitel 8 och 9 kommentarer
- Kapitel 12 kommentarer

2. Orosanmärkning gällande AI

- Angående avsaknad av strategi gällande hot som missbruk av AI och en tydlig plan på ökat lagligt skydd mot överträdelser av tillverkarna och programmerare av dessa funktioner och program

3. Vilka är vi, Soroptimist International Sverigeunionen?

4. Vilken hjälp och resurs kan vi, föreningar och organisationer vara ute samhället?

1. Våra reflektioner

Inledning

Våra reflektioner till remissvaret från Sverigeunionen av Soroptimistklubbar baseras på Soroptimist International's 'Where We Stand' Position Papers och med ett särskilt fokus på Istanbulkonventionen (Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet).

Vi har läst igenom och beaktat (kap 3 och 4) Rekommendationer från internationella granskningsorgan, utredningens förslag till en nationell jämställdhetspolitisk strategi mot våld, förtryck och utnyttjande (kap 12), förslag för effektivare styrning genom stärkt samordning och samverkan mellan myndigheter (kap 8) samt förslag om förstärkt uppföljning (kap 14). Dessutom har vi beaktat de särskilda förutsättningar och befintligt statligt stöd för arbetet på regional och lokal nivå och de relaterade problemområden som existerar (kap 5).

Vi, Soroptimister ser positivt till ett mer centraliserat och långsiktigt arbete för att kunna nå bättre resultat och håller i stora delar med i det remissförslag som lagts.

- Alla former av våld, övergrepp eller inskränkningar av mänskliga rättigheter ska bekämpas
- Det är viktigt att allt adresseras utifrån dess rätta namn. Mäns våld mot kvinnor är den övergripande största enskilda brottskategorin i Delmålet 6 för att stoppa våld. Det är därför viktigt att dela upp olika utsatta i undergrupper för att rätt insatser ska kunna utföras.
- Det är inte bara samhällets arbete för att skapa skydd för stoppa våld och övergrepp som måste ses över utan även det lagliga skyddet och stödet som måste stärkas.
- Större fokus på integration, inkluderingsprojekt och familjeutbildning som t.ex. Malmö stads tidigare satsning på CTC - Community That Cares, och numera Preventionssatningar och ABC - Alla Barn i Centrum utbildningar kan vara en del för att minska våld i nära relation och även minska hedersrelaterade former av övergrepp och våld.
- Vi, Soroptimister har sen tidigare väddat att regeringen uppmärksammar och undersöker vad som händer med alla de flickor som under sommarlov och andra utlandsresor försvinner och inte återkommer till Sverige. Detta mörkertal är stort och förbises. Dessa flickor riskerar utsättas för könsstympning och barnäktenskap, samt övriga hedersrelaterade övergrepp och inskränkningar av sina rättigheter. Vi driver flera projekt med kunskap inom ämnet, bl.a. Föreningen Gnistan, Malmö och vår E-klubbs informationsprojekt för barn i skolåldern tillsammans med författaren Caroline Engvall.
- Vikten av Civilsamhällets insatser bör beaktas och tas tillvara.

Det är av yttersta vikt att information, rapporter och anmälningar som inkommer samordnas mellan olika institutioner som skola, Polisen, Socialtjänsten, sjukvård, Försäkringskassan, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Länsstyrelsen m.m. och att det är en central myndighet som samlar in informationen (detta för att säkerhetsställa integritet och skydd för den enskilde, så att inte känslig information ska spridas på felaktigt sätt)

Samkörning av denna information kan ge en tidig övergripande bild av olika missförhållanden och/eller risk för att utsättas av olika former av våld och övergrepp.

Vi tycker att det är ett bra förslag att ge Jämställdhetsmyndigheten i uppgift att skapa ett samordnande kontrollorgan.

Sammanfattning

En nationell jämställdhetspolitisk strategi

Vi välkomnar en sammanhållen strategi för Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål. En strategi för dessa fyra våldsfomer bör öka fokus, stärka samverkan, kunskapsbyggande och målmedvetet arbete från alla berörda samhällsaktörer.

Det övergripande riksdagsbundna jämställdhetspolitiska målet är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål har sin grund i ojämställdhet och föreställningar om kvinnors underordning och mäns överordning samt stereotypa föreställningar om kön, könsuttryck och könsnormer.

Att Regeringen den 21 januari 2025 aviserade sin avsikt att införa ett sjunde delmål om hedersrelaterat våld och förtryck bör inte vara ett hinder för att etablera en sammanhållen strategi som innefattar de beskrivna våldsfomerna. **I Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen) ingår hedersrelaterat våld och förtryck som en typ av könsrelaterat våld.**

Vi instämmer i att det är centralt att **synliggöra kopplingar mellan mäns våld mot kvinnor och organiserad brottslighet**, eftersom våld mot flickor och kvinnor, sexualbrott samt utnyttjande i prostitution och människohandel förekommer i dessa miljöer. En jämställdhetspolitisk nationell strategi som samlar arbetet, undviker överlappning och ger långsiktighet bör bidra även i kampen mot organiserad brottslighet.

Effektivare styrning genom stärkt samordning och samverkan

Vi välkomnar förslaget om en förstärkt och samlad samordning av arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel, genom att ett nationellt samordningscentrum inrättas vid Jämställdhetsmyndigheten. En nationell samordning av kunskapsutveckling av insatser, metoder och arbetsformer kombinerat med uppdraget från regeringen att utforma arbetet så att överlappningar med andra myndigheter kan undvikas, kommer att väsentligt effektivisera arbetet.

Att inrätta ett nationellt centrum vid Jämställdhetsmyndigheten bidrar till att Sverige uppfyller de krav på samverkan och samordning mellan myndigheter som ställs i flera konventioner. FN:s kvinnokonvention, Europakonventionen om mänskliga rättigheter och Europarådets konvention mot människohandel innehåller bestämmelser som utgår från att arbetet ska föras från ett strukturellt perspektiv. Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen) föreskriver också att medlemsstaterna ska inrätta en tydlig samordning av de nationella myndigheternas arbete mot våld.

Vi anser att inrättandet av ett nationellt samordningscentrum tillsammans med att i de centrala myndigheternas instruktioner reglera uppgiften att delta i ett myndighetsgemensamt arbete mot mäns våld mot kvinnor, kommer att skapa bättre förutsättningar för långsiktighet.

Vi stöder förslaget till reform av det jämställdhetspolitiska arbetet mot våld, **från tidsbegränsade, tillfälliga uppdrag till ett hållbart, långsiktigt arbete genom stärkta grunduppgifter och tydligt utpekat ansvar för centrala myndigheter**. Detta förslag innebär en förstärkt och samlad samordning av arbetet. en förstärkt styrning av jämställdhetspolitiken, som förbättrar möjligheten att uppnå målet om att våldet ska upphöra.

Dagens förhållande mellan stat, region och kommun, med tidsbegränsade uppdrag och bristfälliga, eller överlappande/otydliga ansvarsområden, mellan olika aktörer ger upphov till ett antal problematiska områden

- Det är svårt att nå upp till de krav som ställs i lagstiftningen och därför behöver åtföljas av tydlig styrning och resurser.
- Det är betungande att både hålla reda på och att samordna innehållet i olika strategier,
- Ett stort antal myndigheter som påverkar styrningen som inte alltid samordnade och prioriterade

Vi vill även understryka vikten av att säkerställa att det blir tydligt mellan olika myndigheter vad som avses och vad som ska prioriteras.

Särskilt ser vi det positivt att Länsstyrelserna enligt förslaget ska stödja implementering av nationella myndigheters kunskapsstöd, arbetssätt och metoder i länet utifrån regionala och lokala behov. Detta främjar samverkan i länen och bidrar till att likvärdigheten av insatser och prioriteringar ökar över Sverige.

Konflikt mellan denna utrednings vikt vid skolornas våldsförebyggande arbete och förslag i Läroplansutredningen (SOU 2025:19)

Vi vill uppmärksamma **betydelsen av det våldsförebyggande arbetet med särskilt fokus på barn och unga**, som utgör en central del av strategin för att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål skall upphöra.

Förebyggande och värderingsskapande arbete i skolorna är av yttersta vikt. Skolans nuvarande värdegrund omfattar bland annat människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet och jämställdhet mellan könen.

Läroplanen är övergripande och beskriver skolans uppdrag och vad undervisningen ska innehålla. Här nämns även skolans uppdrag att främja demokrati och värdegrund. Läroplanen består av tre delar. Den första delen beskriver skolans värdegrund och uppdrag, medan den andra delen innehåller övergripande mål och riktlinjer för utbildningen. Läroplanens tredje del innehåller kursplaner för alla ämnen.

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer lades till i skolans nuvarande läroplan 2022. Förändringen handlade till stor del om att få in aspekterna med samtycke, hedersrelaterat våld och förtryck samt pornografi.

I Läroplansutredningen (SOU 2025:19) föreslås det övergripande innehållet i del 1 och 2 av dagens läroplan, inklusive avsnitt om skolans värdegrund och rektorns ansvar för sexualitet, samtycke och relationer, samt kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck, att tas bort.

Forskning visar att om en fråga ska få resurser och legitimitet krävs det att den är tydligt formulerad i skolans styrdokument.

Vi anser att förslaget i Läroplansutredningen (SOU 2025:19) om att ta bort formuleringarna från skolans övergripande värdegrundsuppdrag, samt rektors övergripande ansvar, är en drastisk försämring som minskar möjligheterna att återkommande och systematiskt arbeta med dessa frågor, samt på sikt kommer att försämma ungas attityder och förståelse av mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

I undersökningar framhåller unga själva att de vill se en ökad förståelse och vikt vid området i skolans undervisning.

Slutsats av Skolinspektionens utredning av undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer:

- Skolor tar sällan ett helhetsgrepp kring kunskapsområde och elever får begränsade möjligheter till bredd och fördjupning.
- Eleverna ges begränsade möjligheter att utveckla kunskaper om hedersrelaterat våld och förtryck.
- Lärarna markerar mot intolerans, men på flera skolor saknas ett medvetet arbete för att alla elever ska vilja och våga tala.
- Lärarna upplever osäkerhet i att undervisa om känsliga frågor.
- Eleverna vill prata fördjupat om sexualitet, samtycke och relationer.
- Elever efterfrågar mer diskussion om samtycke och dess betydelse i verklighetsnära situationer.
- Kunskapsområdet är inte alltid prioriterat.

Källa: Skolinspektionen; Undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer 2025

Europarådets expertgrupp GREVIO rekommenderar Sverige att säkerställa att utbildningsmaterial adresserar frågor om flickors och kvinnors utsatthet för våld. Allt våldsförebyggande arbete behöver beakta och anpassas efter de digitala arenor där barn och unga befinner sig.

Vi föreslår en tydlig uppgiftsinstruktion till Statens skolverk (Skolverket) som säkerställer att Läroplanerna stöder det våldsförebyggande arbetet, att nuvarande värdegrund bibehålles, och att ett tydligt ansvar kvarstår för rektor och skolans huvudmän.

En förstärkt uppföljning

Vi välkomnar utredningens förslag om att Jämställdhetsmyndigheten bör följa upp det sjätte delmålet, samt och ett kommande sjunde delmål om hedersrelaterat våld och förtryck, utifrån fastslagna indikatorer.

En gemensam uppföljning bör bidra till ökad samstämmighet kring lägesbild och möjlighet för Jämställdhetsmyndigheten att säkra underlag från övriga myndigheter. Det är av stor vikt att tydligare visa vilka indikatorer som bara är avsedda för nationell nivå och vilka som bör brytas ned för att användas i regional och lokal uppföljning. Vi vill understryka vikten av följa upp att samhällets stöd går till de tänkta insatserna på lokal nivå (kommuner m fl).

KAPITEL 3 och 4 kommentarer

Sid 81 Nedersta stycket gällande IVO konstaterande:

Förslag: Använd Civilsamhällets organisationers och föreningars lokala arbete, kunskap och erfarenheter för att samla in adekvat information och statistik.

Sid 85 i andra stycket står det: " De patriarkala föreställningarna tar sig...." Vi tycker att det är viktigt att det även läggs till: "De patriarkala **och de nedärvda kulturella normerna** tar sig...."

Sid 86 Tillägg: Här vill vi även att regeringen ser över porrindustrin. Den nya lagen om digitala sexköp rör bara betalning för sexuella handlingar i realtid. Det måste även kunna innefatta betalningar för förinspelade sexuella handlingar och pornografiskt material då det finns någon fysisk person i slutändan som får betalt för även den tjänsten. Detta skulle innebära att branschen skulle minska betydligt och med det även prostitution och människohandel.

Sid 91 översta stycket. Vi saknar en tydlig strategi och tydlig lagstiftning gällande skydd mot digitala övergrepp innefattande missbruk och risk av att utnyttjas av AI.

Sid 93 Andra stycket. Det är viktigt att tillgången till de skyddade boendena inte blir hastlösningar i form av SIS och HVB hem där de redan utsatta flickorna riskerar ytterligare inskränkningar och utsatthet utan att kvalitet, kontinuitet och stöd prioriteras.

Tredje stycket: Att se över företagskulturen borde vara ett krav, och ingå i Arbetsmiljölagen.

Fjärde stycket: Tilläggas att handlingstiden för brottsutredningar måste förkortas

Sjätte stycket: Mer resurser behövs avsättas till JÄMY och MUCF för att kunna fördelas ut till civilsamhällets aktörer som lokalt kan bidra med relevanta aktiviteter, utbildningsresurser, kampanjer och insamlande av information. Civilsamhällets engagemang och arbete är en ekonomisk fördelaktig resurs som ofta förbises, men som med rätt återrapportering av givna medel är ett kostnadseffektivt alternativ för regeringens utgiftskostnader.

Sjunde stycket: Det känns felaktigt att peka ut just romer. Samma problematik gäller i många andra kulturer. Utbildningsmöjligheterna måste ses över även inom friskolor, där läroplaner inte följs och där flickor i flera fall inte får tillgång till den fullständiga läroplan som Skolverket bestämt.

Sid 94 i Första stycket vill vi tillägga behovet av att utbilda för att kunna möta den digitala utvecklingen av övergrepp samt den handeln som sker över nätet.

Sid 97 i Andra stycket anser vi att stödet i större utsträckning måste anpassas utifrån det enskilda barnets behov.

Fjärde stycket: Ett tillvägagångssätt är att ordna föräldrar och familjeutbildningar i de samhällsgrupper där dessa övergrepp förekommer, för att långsiktigt skapa kulturella förändringar och nya synsätt.

Sid 102 Sista stycket, Tillägg: Alla handläggningar och ärenden måste förkortas i alla instanser

Sid 103 Tredje stycket: Fler utsatta grupper bör inkluderas i dessa studier.

Sid 104 Tillägg: Vi vill återigen peka på behovet av att arbeta preventivt och förebyggande innan dessa övergrepp och våldshandlingar sker, genom utökad skolundervisning inom etik och moral samt att anordna familjeutbildningar. Exempel finns bl.a. hos Malmö stad

Sid 106 Tillägg De flickor som utsätts eller riskerar utsättas för hedersvåld måste kunna erbjudas bättre trygghetsskapande boende och stöd. Tyvärr så finns det en förtalskampanj via Sociala medier som varnar flickor från att söka hjälp och sprider lögnar som att deras rättigheter och friheter (mobiltelefon, risk att låsas in etc.) dras in om de söker hjälp. Negativt effektiv kampanj för att styra denna utsatta grupp.

Sid 108 Första stycket, Tillägg: Se även civilsamhället som en resurs för att utbilda inom jämställdhet och rättigheter = Kvinna till Kvinna.

Sid 112 Första stycket visar återigen på behovet av samkörning av register, men där också Civilsamhället borde användas i större utsträckning för att både samla och sprida information för att nå ut och på så sätt skydda människor i dessa riskgrupper.

Kapitel 8 och 9 kommentarer

Vid genomgång av kapitel 8 noteras positivt hur tydlig och konkret skrivningen är och det som föreslagits. Vi, Soroptimister ser en fast beslutsamhet att verka för att det ska till en stor förändring för att mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt utnyttjande i prostitution och människohandel ska upphöra. Den tydlighet behövs, både vad gäller regeringens styrning och den förändring som myndigheterna behöver göra.

Att problemet våld mot kvinnor som en jämställdhetspolitisk och kriminalpolitisk fråga lyfts blir en tydlig ansats att adressera frågan rätt. Vi, Soroptimister ser positivt på att förändra arbetet från att ha varit kortsiktigt med många olika tidsbegränsade projekt hos olika myndigheter och aktörer, till att föreslå en långsiktig finansiering och tydligt peka ut vilka myndigheter som är ansvariga för vad, och att ge en myndighet, t.ex Jämställdhetsmyndigheten, samordningsansvar och ge definierade myndigheter ett gemensamt myndighetsansvar är mycket bra. Detta ger enligt oss större förutsättningar att lyckas.

Förslaget att ge Jämställdhetsmyndigheten uppdraget att samarbeta med civilsamhället(CVS) och räkna in CVS i arbetet är klokt, och visar på ett ansvarsfullt sätt att tänka i frågan. Dock poängterar rapporten att det inte var utredarnas uppdrag att titta på just denna fråga, Vi önska därför en tydlighet i just detta.

Nedan följer det som vi, Soroptimister anser ”sticker ut” och som vi vill framhålla:

Nationellt samordningscentrum

Rapporten föreslår att Jämställdhetsmyndigheten får ansvar för att samordna all verksamhet kring frågorna, genom inrättande av ett nationellt Samordningscentrum. Detta ansvar ska innefatta alla våldsformer och utnyttjande av flickor och kvinnor. den beskriver att ett nationellt Samordningscentrum ger JÄMY ett tydligt mandat och ger möjlighet till ett mer långsiktigt arbete gällande dessa frågor.

Utredarnas bedömning är att flera myndigheter utifrån sina olika roller och uppgifter är centrala för arbetet mot våld och att dessa måste samverka.

Gällande förslaget som innebär att den grupp av myndigheter, som i första hand behöver samverka formaliseras tydligt:

Detta tycker vi, Soroptimister är mycket bra. Vi tycker att det är ett viktigt steg i att hantera frågan om våld mot flickor och kvinnor på ett tydligt och långsiktigt sätt. Att ge Jämställdhetsmyndigheten ett samordningsansvar i form av ett nationellt Samordningscentrum ger frågan kraft och påtalar vikten av att hantera den långsiktigt och i samordning med andra definierade myndigheter och civilsamhället. Det måste också synas i regeringens styrning, både vad gäller Jämställdhetsmyndighetens uppdrag som i övriga myndigheters. Att förändra anslagen från sak-anslag till förvaltningsanslag bidrar till en långsiktighet i arbetet med dessa frågor. Arbetet gynnas inte av korta projektliknande insatser med

tillfällig finansiering. **Vi håller med om utredarnas bedömning** att myndigheternas arbete kan utvecklas och effektiviseras genom att regeringen på detta sätt reglerar myndigheternas uppgifter och position.

Att det nationella Samordningscentrumet ska ansvara för kunskapsspridning är ytterligare ett uppdrag. Att samla kunskap, som idag finns spridd hos många olika myndigheter, till Samordningscentrum, blir tydligt för alla. Att JÄMY får uppdrag att samla statistik och information gör också att statistiken blir enklare att följa, förstå och använda. Ett syfte med att permanenta en myndighetsgemensam struktur av utvalda myndigheter är att tydliggöra myndigheternas roller i kunskapskedjan.

De myndigheter som är identifierade i det myndighetsgemensamma arbetet ska tillsammans innan det påbörjar arbetet, ta fram en gemensam plan för sitt arbete. De utpekade myndigheterna ska utifrån sin sakkunskap och expertis driva arbetet mot våld utifrån respektive ansvar och verksamhetsområde.

Vi ser det som mycket viktigt, då det är en förutsättning för att samarbetet ska fungera och att de aktuella myndigheterna har en gemensam agenda för sitt arbete. Det är också bra att denna styrning görs för att möjliggöra utvärdering och uppföljning av arbetet.

Gällande Uppföljningsansvar

Detta ger sammantaget regeringen möjlighet att nära följa upp myndigheternas arbete och säkerställa att arbetet prioriteras.

Vi tycker att detta är en mycket viktig aspekt. Här är det också viktigt att civilsamhället blir delaktig och att JÄMY tar hjälp och följer upp det viktiga arbete som andra aktörer utför.

Kunskapsutveckling

Socialstyrelsen nya uppgift i form av en nationell samordning av kunskapsutveckling av insatser, metoder och arbetsformer för att identifiera, bedöma och ge stöd och behandling till våldsutsatta inom socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens ansvarsområde. **Denna uppgift bör regleras i en instruktion för myndigheten för att skapa långsiktighet.**

Länsstyrelsens roll är också viktig och bör klargöras tydligt

Vi tycker detta är bra, men är osäkra på om det leder till någon förändring för civilsamhället. Det kan tänkas att eftersom myndigheter och övriga aktörer får tydligare roller och uppdrag så gynnar detta även civilsamhällets olika aktörer. Vi skulle även vilja se en tydligare plan på vad CVS kan bidra med.

Kapitel 12 kommentarer

Reflektioner, och konsekvensbeskrivning gällande kapitel 12 i remissen om mäns våld mot kvinnor.

I stort sett håller vi, Soroptimister med kapitel 12 i remissen. Det påpekas återigen vikten av, och ges förslag till, hur ett antal myndigheter ska samarbeta, genom att ge myndigheterna i uppdrag att bilda en särskild gemensam grupp.

Gällande förslaget att ge en specifik myndighet (Socialstyrelsen) i uppdrag att skapa utbildningsmaterial som ska höja kompetensen hos berörda myndigheter, och även förslag till hur man ska arbeta med förövarna: Det framhålls i kapitlet vikten av att ALLA ska skyddas från våld.

Vi, Soroptimister saknar dock vissa viktiga grupper, medan vi anser att andra ges för mycket focus.

Följande exempel

- Det ekonomiska våldet sägs det väldigt lite om. Det är en av de största bidragande orsakerna till att ett offer inte lämnar förövaren.
Offret ser ingen möjlighet att försörja sig själv, och stödåtgärder måste därför stärkas för de utsatta.
- Det hedersrelaterade våldet tar stor plats i kapitlet, och det är bra att det uppmärksammas, men det är lätt att glömma att våld och övergrepp även sker i stor utsträckning i "svenska" medel- och överklassfamiljer. Oviljan att anmäla och att mörka utsatthet och övergrepp är stor även där.
Det ges en känsla i remissen av att problematiken med våld och förekomsten av våld och övergrepp är större i enskilda samhällsgrupper och ett integrationsproblem. Detta måste givetvis satsas resurser på, men inte på bekostnad av de andra utsattas rättigheter och skydd
- Våldet som sker på nätet nämns, men i förbigående, och det är en av de brottskategorier som ökar mest. I de ungas värld är det mer och mer förekommande, alltifrån fishing, mobbning, till uppmaning om självmord, exploatering, människohandel m.m. och denna utveckling måste Regeringen och de olika myndigheterna uppmärksamma och vidta åtgärder mot.

2. Orosanmärkning gällande AI

Angående avsaknad av strategi gällande hot som missbruk av AI och en tydlig plan på ökat lagligt skydd mot överträdelser från tillverkare och programmerares sida av dessa funktioner och program

Vi, Soroptimister anser att det är av största vikt att regeringen och samhället även tar de digitala övergreppen i beaktning, och även inkluderar en strategisk plan för hur man ska trygga nätvardagen och kontrollera att inte appar och andra program används som verktyg, för att förminska mänskliga rättigheter och kvinnors rättigheter.

Exempel:

- Vid översättning av ett dokument för ett par år sedan, så fick översättningen en mer neutral och korrekt betydelse. Numera om man översätter samma dokument, och med samma program, så blir textens betydelse en helt annan och med mer vinklad betydelse. Vissa ord utesluts, alternativt byts ut mot andra som påverkar slutbetydelsen... Ändringar som "kan" → "bör" → "skall" kan få ett dokument, protokoll, läromaterial etc. att betyda något helt annat. Samma med vikten av att använda rätta benämningarna som t.ex. ord som kvinna, alla

kvinnor och flickor, hela befolkningen etc. för att korrekt klargöra i olika dokument vad texterna avser. Detta är av yttersta vikt när offentliga institutioner som domstolar, skolverk, företag etc. använder sig av program och AI hjälpmedel för protokollskrivning vid möten och som i ovan nämnt översättningar från annat språk. Vi, Soroptimister ser gärna att en handlingsplan tas fram för hur dessa offentliga institutioner ska bli medvetna om riskerna och hur de måste efterkontrollera så att texterna blir korrekta innan de distribueras

- Ordentliga analyser av riskerna för att bli kontrollerade och ev. negativ påverkan av våra medborgliga rättigheter och demokratin genom användningar AI- verktyg och hjälpmedel. Vi ser hur överträdelser och övergrepp sker runt om i världen i allt större utsträckning.
- Större kontroll av tillverkare och programmerare av dessa program och appar, så att de följer våra lagar och inte gömmer data och funktioner som skadar vårt samhälle och arbetet för jämställdhet.
- I remissen nämns övergrepp mot den fysiska och psykiska integriteten, men med AI, så är det även de undermedvetna och dolda hoten som måste lyftas och finna åtgärdsplaner emot.

AI är ett fantastiskt verktyg, men den snabba utvecklingen och den enorma mängd som produceras utgör ett hot för samhället och jämställdhet. Det gäller för Regeringen och beslutsfattarna att vara i framkanten för att kunna skydda samhället och den enskilde individens rättigheter, genom ett uppdaterat lagstöd och kontroll.

3. Vilka är vi, Soroptimist International Sverigeunionen?

Soroptimist International

En av världens största organisationer för yrkesverksamma kvinnor som startades i Oakland 1921 och finns representerade i över 120 länder uppdelade på 5 federationer med totalt ca. 65.000 medlemmar.

Sverige Unionen tillhör den europeiska federationen. Som kvinna kan man vara medlem i någon av Sveriges 36 fysiska klubbar eller tillhöra den digitala klubben. Vissa av våra klubbar har även män som supporters i vårt arbete för att stärka jämställdhet, och med arbetet för att stoppa olika former av våld.

Soroptimisterna är representerade vid alla FNs organ och är med vår konsultativa status en av de få NGOs med rösträtt. Vi är även representerade vid OSCE, ECOSOC och European Women´s Lobby.

Förutom större internationella och nationella projekt, driver varje enskild klubb sina egna projekt och påverkanskampanjer för att förbättra kvinnor och flickors ställning, samtidigt som vi har ett utvecklat nätverk inom organisationen för att även stötta och främja vänskapen mellan varandra.

Det gör att vi ha en unik kunskap gällande jämställdhetsfrågor i vår närhet och med våra olika yrkesbakgrunder en bred erfarenhet inom många områden.

Sedan 2:a världskriget har Soroptimister gått i bräschen vid konflikter för att hjälpa kvinnor och barn att undkomma, skapat tillflyktsorter och gett dem möjligheter till nystart. Som religiöst och partipolitiskt obunden organisation fördömer vi alla krigs och våldshandlingar, och väljer att stå på offrens sida oavsett land eller etnicitet.

Vi samarbetar gärna med andra organisationer, som delar våra värderingar för att med förenade krafter nå våra mål på ett mer effektivt och kraftfullt sätt

Vill ni veta mer, följ oss på Instagram, Facebook och LinkedIn under "Soroptimist Sweden", eller gå in på någon av våra hemsidor

www.soroptimistsweden.se

www.soroptimistsverigeklubben.com

www.soroptimisteurope.org

www.soroptimistinternational.org

4. Vilken hjälp och resurs kan vi, föreningar och organisationer vara ute i och för samhället?

Lokala och nationella föreningar och organisationer är de som personligen möter medborgarna, och det är också här man kan nå den enskilde individen med information och även inhämta information. Detta är en ofta förbisedd resurs som är både kostnadseffektiv och mer avväpnande än den enskildes möte med den offentliga sektorn, med resultat att det går att samla in och få mer korrekt data.

Värdegrunder och etik är lättare att implementera i mindre grupper, ansikte mot ansikte.

Exempel:

- Föreningar och organisationer kan hålla utbildningar, och nå ut till de grupper i samhället som annars inte nås. Kvinnor som pratar med kvinnor, tränare som pratar med barn och ungdomar, föreningar som möter människor ute i samhället och delar ut samhällsinformation på torg, köpcentrum, stationer, bibliotek m.m.
- Malmö stad har i flera år använt sig av föreningar och mötesplatser för att nå ut och påverka för att stärka integrationen. Där det fungerat har det gett ett mycket lyckat resultat, med tydliga positiva förändringar i attityder och synsätt. Se utbildningar som CTC och ABC.
- Tränare och föreningsmedlemmar kan lättare komma nära den enskilde medlemmen, ställa djupgående frågor för insamlande av information samt även ge korrekt och samhällsviktig information på ett trovärdigt sätt. Mycket positivt om det utförs på rätt sätt, men det kan också vara en fara om den som påverkar gör det med felaktig agenda. Detta kan styras genom att de aktörer som väljs ut för att hjälpa ges samma utbildning och att läro- och informationsmaterial blir centralt producerad av den myndighet som väljs ut att samordna (Tidigare nämnt JÄMY)
- Vid ev. risker för och vid redan utförda övergrepp eller hot om våld, så är det också Civilsamhället som är den grupp som oftast är närmast offren. Med rätt centraliserad utbildning och information av CVSs aktörer så kan tecken på dessa övergrepp och brott upptäckas tidigare, samt motarbetas innan de inträffar genom förändring av synsätt och normer.
- För de aktörer i Civilsamhället som ges uppdrag och finansiellt bidrag, behövs enkla och konkreta sätt att återsrapportera för utfört uppdrag, något som också kan vara samordnandes ansvar.

Varmaste hälsningar

Soroptimist International Sverige Unionen

Anneli Westling, Unionspresident 2025-26
president@soroptimistsweden.se

Eva Skärner Unionens Advocacy coordinator
Advocacy.soroptimist.sweden@gmail.com

Linköpings Soroptimistklubb:
Eva Lager

Malmö-Limhamns Soroptimistklubb
Inger Wennhall:
Ann-Charlotte Salander
Elisabet Rohman
Annika Mulder

SOROPTIMISTS
FOCUS ON PREVENTION

READ THE SIGNS

of a toxic relationship to avoid domestic violence